

**R. Patris, Francisci Svarez, E Societate Iesv,
Metaphysicarvm Disputationvm, In Qvibvs Et Vniversa
Natvralis Theologia Ordinate Traditvr, Et Qvæstiones Ad
omnes duodecim Aristotelis Libros ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ ; [Coloniæ Agrippinæ], 1630

12 Vtrum materia cœlestis ne an elementaris perfectior sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94135](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94135)

argenti, non enim statim ac vapores aquei ascendant ad mediam regionem aeris, ita disponuntur vs subito pluat; maxime cum Iob. 26. scriptum sit, Qui ligat aquas in nubibus suis, vt non erumpant pariter deorsum.

Vltima confirmatio illius sententiae sumebatur ex inuolutione mundi futura in die iudicii, in qua cœlum comburendum est iuxta Scripturam, de qua disputauit late in 2. tom. 3. disputat. 58. sect. 2. vbi ostendi, in die iudicii non esse cœlestia corpora secundum substantias immutanda, sed solum secundum aliqua accidentia pertinentia ad perfectionem status gloriæ, ignemque conflagrationis non ascensurum supra cœlum æreum: vbi & locum Petri, & alia Scripturæ testimonia fusè exposuimus, quæ hic repetere non est necesse.

S E C T I O XII.

Vtrum materia celestis ne an elementaris perfectior sit.

I. Vm ex dictis constet nihil in Scripturis reperiri quod cœlorum incorruptibilitati, & creationi ex nihilo repugnet: consequens fit eam sententiam quæ affirmat cœlum habere materiam diuersæ rationis à materia generabilium, Philosophicæ doctrinæ magis esse consentaneam, & Catholicæ nihil repugnare. Quæri vero subinde potest, quænam illarum materiarum perfectior sit: non enim sunt quæ est ad nobiliorem formam. Neq; in hoc occurrit aliqua probabilis ratio dubitandi.

II. Et quidem, comparando materias cœlorum inter se, cerum est illam esse perfectiorem materiam, quæ natura sua destinatur ad nobiliorem formam recipiendam. Probatur, quia illa est potentia nobilior quæ ad nobiliorem actum natura sua ordinatur: sed quælibet materia cœli ordinatur ad suam formam vt ad actum sibi adæquatam: ergo illa est nobilior quæ est ad nobiliorem formam. Neq; in hoc occurrit aliqua probabilis ratio dubitandi.

III. Difficultas vero est comparando materiam rerum generabilium ad materiam incorruptibilem vt sic, quænam illarum minus perfecta sit. Et ratio dubitandi est, quia se habent vt excedens & excessum, nā materia cœli est determinata ad formam quandam perfectissimam; materia verò inferiorum corporum est indifferens ad formas etiā imperfectissimas. Item materia cœli est semper ac necessario coniuncta suo actui: quo fit vt tam secundum entitatem suam, quæ secundum vnionem ad suum actum sit omnino incorruptibilis: alia vero materia licet secundum entitatem sit incorruptibilis, tamen secundum vnionem mutatur. Tertio, prior materia non est subiecta priuationi: vnde nec secundum eam rationem corrumpi potest: posterior vero semper est subiecta alicui priuationi, imo infinitis priuationibus, secundum quas corrumpi potest, vt Aristoteles dixit 1. Physic. Quarto, prior materia semper est plene satiata, quia semper est plene actiuata: vnde aliam formam non appetit, præter eam quam habet: quare non habet appetitum per modum desiderij, sed solum per modum amoris & quietis: altera vero appetit & quasi desiderat alias formas quas non habet: & ideo & turpis, & malefica ab Aristotele primo Physicor. text. 31. appellatur, & principium corruptionis dicitur 7. Metaphysic. text. 22.

IV. At vero materia rerum corruptibilium cœlestem superat in hoc, quod simpliciter est capax nobilioris formæ quam illa: imo videtur esse capax nobilissimæ formæ omnium quæ esse possunt, scilicet animæ rationalis: sola autem hæc excellentia videtur maioris momenti, magisque pertinere ad absolutam perfe-

ctionem materię, quam omnes aliæ enumeratæ. Nam perfectio potentię non ex quocunque, sed ex nobilissimo actu pendenda est: ergo quamuis materia generabilium sit capax plurium formarum, inter quas quædam sunt ignobiliores formis cœlestibus, tamen quia in toto illo ordine formarum sunt aliæ, vel saltem aliqua nobilior omnibus cœlestibus formis, hoc satis est vt hæc materia absolute nobilior iudicetur. Et confirmatur, quia etiam materia generabilium excedit in amplitudine & capacitate suæ potentię, quæ etiam per se confert ad perfectionem potentię passiuæ, vt intellectus, quia in genere potentię cognoscitiuæ potentia perfectissima est, plures potest recipere formas: ergo si aliunde adiungatur quod illa amplitudo materię sub se complectitur nobilissimam formam, erit absolute talis materia nobilior.

Nihilominus omnes authores qui distinguunt has materias, cœstem esse nobiliorem, imo communiter materia hæc generabilium reputatur infima rerum omnium, quæ esse possunt, etiam per potentiam Dei absolutam, intra genus substantiæ. Quod sentit Richard. quodlib. 2. quæst. 5. & Agidius quodlib. 3. quæstione 5. Durand. in 2. distinct. 12. qu. 1. & ibidem Richard. quæst. 2. & inclinatur Scotus quæst. 2. ad argumenta, quamuis dubius sit idem tenet Thomas de Argentina in 1. distinct. 44. quæst. 1. artic. 2. Abulens. in cap. 22. Mathæi. quæst. 222. Et ratio est, quia in genere loquendo, maxima imperfectio est potentię passiuæ, si cum perfectione actus eiusdem generis conferatur: ergo inter potentias passiuas substantiales illa est imperfectissima, quæ de se est maxime passiuæ, atque adeo maxime indifferens ad recipiendum quemlibet actum, siue perfectum, siue imperfectum. Et confirmatur, ac declaratur in hunc modum; nam materia generabilium sub minima forma conseruari potest: ergo signum est, illam esse minime perfectionis & entitatis. Tandem, materia cœlestium corporum est incapax omnis alterationis, & peregrinæ impressiois: ergo signum est esse in altiori ordine constitutam. Vnde licet in potentia actiuis perfectio attendatur penes actum perfectissimum; non autem in passiuis, nisi cætera paria sint; sed considerandus est proprius & adæquatus actus earum, & præcipue modus actuandi. In quo etiam excedit materia cœlestis, quia respicit actum inseparabiliter informantem: materia autem corruptibilium respicit formam informantem separabiliter: & ideo quælibet materia cœlestis perfectior est materia elementari.

Quod vero de potentia absoluta nulla possit creari materia inferior hac, non est adeo constans & certum; nam si concipiamus materiam capacem formæ lapidis, verbi gratia, & ad illam ita determinatam, vt sit incapax omnium perfectionum, illa sine dubio esset minus perfecta, quam materia generabilium, quæ nunc est. Nihilominus probabilior videtur communis sententia, quia, vt dixi, hæc materia videtur esse summæ potentialitatis, & prope nihil, vt Augustinus dixit. Nec videtur possibilis materia capax vnus formæ corruptibilis, quæ ex se non sit etiam capax aliarum: tum quia omnes formæ corruptibiles conueniunt in hac ratione separabiliter informandi, quæ est sufficiens ad constituendam vltimam quandam speciem materię, sub qua non potest essentialis diuisio intelligi: tum etiam quia hoc ipso quod materia coniungitur formæ corruptibili, est subiecta priuationi, & consequenter capax diuersarum formarum, & contrariarum dispositionum: & ideo non potest talis materia esse determinata ad formam, neque esse capax vnus, quin sit etiam omnium repugnantium, quæ illam ex se pellere possunt ab eodem subiecto. Et ideo materia corruptibilium non solum minus perfecta est, quam cœlestium, sed etiā infima omnium, quæ esse possunt.

V.

Cœlestis materia longè præstantior inferiori.

VI.

Num inferior materia hac materia alia quæ est inferior.

S E.